

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
20/37	Råd for rus og psykisk helse	25.05.2020
20/19	Bodø eldreråd	25.05.2020
20/20	Råd for personer med funksjonsnedsettelse	26.05.2020
20/7	Flerkulturelt råd	26.05.2020
20/10	Bodø ungdomsråd	25.05.2020
20/26	Plan- og miljøutvalget	27.05.2020
20/38	Bystyret	11.06.2020

Sluttbehandling-handlingsplan for parker og byrom i Bodø sentrum, 2020-2030

Bystyrets behandling i møte den 11.06.2020:

Votering

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Bystyret vedtar handlingsplan for parker og byrom i Bodø sentrum 2020-2030, datert 28.04.2020.
2. Bystyret ber om at oppgradering av parker og byrom beskrevet i tiltaksplaner vurderes innarbeidet i økonomiplanen.
3. Bystyret anbefaler at det bevilges midler til forprosjekt for Nedre Torg og Havnepromenaden i 1. tertial, kr. 900 000, som beskrevet i tiltaksplan alternativ 2

Plan- og miljøutvalgets behandling i møte den 27.05.2020:

Votering:

Enstemmig vedtatt

Plan- og miljøutvalgets innstilling

1. Bystyret vedtar handlingsplan for parker og byrom i Bodø sentrum 2020-2030, datert 28.04.2020.
2. Bystyret ber om at oppgradering av parker og byrom beskrevet i tiltaksplaner vurderes innarbeidet i økonomiplanen.
3. Bystyret anbefaler at det bevilges midler til forprosjekt for Nedre Torg og Havnepromenaden i 1. tertial, kr. 900 000, som beskrevet i tiltaksplan alternativ 2.

Bodø ungdomsråds behandling i møte den 25.05.2020:

Bodø ungdomsråd godkjenner rådmannens innstilling med 17 av 17 stemmer.

Flerkulturelt råds behandling i møte den 26.05.2020:

Votering:

Enstemmig vedtatt.

Uttalelse:

Rådet støtter Rådmannens innstilling.

Råd for personer med funksjonsnedsettelses behandling i møte den 26.05.2020:

Votering:

Enstemmig vedtatt

Råd for personer med funksjonsnedsettelse uttalelse:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse støtter rådmannens innstilling

Bodø eldreråds behandling i møte den 25.05.2020:

Forslag

Fellesforslag:

Eldrerådet støtter rådmannens forslag til innstilling.

Votering

Fellesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Eldrerådets uttalelse

Eldrerådet støtter rådmannens forslag til innstilling.

Råd for rus og psykisk helses behandling i møte den 25.05.2020:

Votering:

Enstemmig vedtatt.

Råd for rus og psykisk helses uttalelse:

Råd for rus og psykisk helse støtter rådmannens innstilling.

Rådmannens forslag til innstilling

1. Bystyret vedtar handlingsplan for parker og byrom i Bodø sentrum 2020-2030, datert 28.04.2020.
2. Bystyret ber om at oppgradering av parker og byrom beskrevet i tiltaksplaner vurderes innarbeidet i økonomiplanen.
3. Bystyret anbefaler at det bevilges midler til forprosjekt for Nedre Torg og Havnepromenaden i 1. tertial, kr. 900 000, som beskrevet i tiltaksplan alternativ 2.

Sammendrag

Bakgrunn for planen er vedtak av kommunedelplan for grønnstruktur i 2017, der det ble vedtatt at det skal utarbeides en handlingsplan for opparbeidelse av sentrale parker og grøntanlegg. Planen er avgrenset geografisk til å gjelde Bodø sentrum og omfatter byrom, større parker og grøntområder.

Planforslaget definerer funksjonen til parker og byrom i sentrum ut fra et overordnet behov, og legger en plan for fremtidig opparbeidning og prioritering av disse. Målet er at planen skal bidra til å dekke befolkningens behov for grønne rekreasjonsområder i sentrum, og sikre et variert tilbud av uteoppholdsarealer og møteplasser. Handlingsplanen skal gi føringer for utvikling av parker og byrom. Planforslaget beskriver mål og ønsket fremtidig utvikling for alle områdene. For mange av områdene vil det være behov for en større helhetlig plan eller forprosjekt før gjennomføring.

I planprosessen er det gjennomført kartlegging av parker og byrom. Medvirkning med ulike interessegrupper ble gjennomført våren 2019. For fem av områdene er det utarbeidet skisseplaner av landskapsarkitektfirmaet SLA. Plan- og miljøutvalget vedtok den 22.01.2020 å legge forslag til handlingsplan for parker og byrom til offentlig ettersyn, og å sende planforslaget på høring. Planen var ute til offentlig ettersyn og høring i perioden 1.februar til 14.mars i 2020. Det kom tolv uttalelser til planforslaget. Planens innhold er ikke endret vesentlig på bakgrunn av høringen, men enkelte temaer har blitt presisert eller fremhevet i plandokumentet. Etter høringsperioden er det også utarbeidet detaljerte tiltaksplaner for perioden 2020-2024.

Handlingsplanen gjelder for perioden 2020-2030, men beskriver bare detaljert hvordan gjennomføring skal utføres frem til og med 2024. Planen foreslår en prioritering av områder i to alternative tiltaksplaner, hvor den ene (alt.2) har et høyere ambisjonsnivå.

Rådmannen anbefaler at handlingsplan for parker og byrom i Bodø sentrum 2020-2030 med tiltaksplan for alternativ 2, 2020-2024 vedtas.

Bakgrunn

Handlingsplan for parker og byrom er forankret i grønnstrukturplanen for Bodø som ble vedtatt i Bodø bystyre 14.09.2017, PS 17/120:

«Bodø bystyre vedtar Kommunedelplanen Grønnstrukturplan for Bodø kommune med planbeskrivelse datert 02.07. 2017 og tilhørende bestemmelser og grønn plakat. Vedtaket gjøres med hjemmel i plan- og bygningslovens § 11- 15.» Nytt punkt 1.3.7: Handlingsplan for opprettelse av skole- og byhager. Tillegg til nytt punkt 1.3.7: Planen skal belyse urbant landbruk i et integreringsperspektiv»

I kommunedelplan for grønnstruktur går det frem at det skal vedtas en handlingsplan for opparbeidelse av sentrale parker/grøntanlegg. I bestemmelsene til grønnstrukturplanen står det følgende:

*«1.3.2 Handlingsplan for opparbeidelse av sentrale parker/grøntanlegg
I sentrale parker/grøntareal og ved anlegg av kyststi/sti i friluftsområder, skal det vedtas overordna tiltaksplaner før omfattende tilrettelegginger kan gjennomføres. Tiltaksplanene skal inneholde detaljkart samt beskrivelser for anlegg og drift. Planene skal godkjennes av kommunens fagetater. Korridorer mellom bebyggelse og grøntområder/friluftsområder kan*

etableres/oppgraderes uten en slik plan. Byplan skal utarbeide handlingsplanen. Liste over aktuelle parker/grøntanlegg er listet i beskrivelsen. Listen er ikke uttømmende.»

I kommuneplanens arealdel 2018-2030 er det flere bestemmelser som omhandler grøntområder i byutviklingsområdet. Formålet er å sikre grøntområdene og kvaliteten på områdene. Kommuneplanen henviser til handlingsplan for parker og byrom og det vises til at tilrettelegginger skal gjøres i tråd med denne. I § 1.14.1 går det frem at alle boliger bør ha tilgang til en større park/grøntområde innenfor en gangavstand på 5 minutter. Parken/grøntanlegget skal ha følgende kvaliteter:

- *Minimum areal på 500m².*
- *Arealet skal være egnet til rekreasjon, lek og aktiviteter for ulike aldersgrupper og til ulike årstider.*
- *Arealets utforming skal ha tilfredsstillende kvaliteter i forhold til sol og lys, støy og annen miljøbelastning.*
- *Arrondering av arealet skal ha en slik form at det blir mest mulig funksjonelt. Dvs. mest mulig sammenhengende rund form uten spisse hjørner eller smale korridorer.*

Kommuneplanens arealdel åpner for at felles uteoppholdsareal ved bygging av boliger i sone A og bykjernen kan løses på offentlige plasser, parker eller gater, og beskriver hvordan kravet kan oppfylles i § 4.4.2 – 4.2.3.

Den 22.01.2020, i PS 20/5, vedtok plan- og miljøutvalget å legge forslag til handlingsplan for parker og byrom på høring:

«Plan- og miljøutvalget vedtar å legge forslag til handlingsplan for parker og byrom i Bodø kommune ut til offentlig ettersyn, samtidig som planforslaget sendes på høring.»

Saksopplysninger

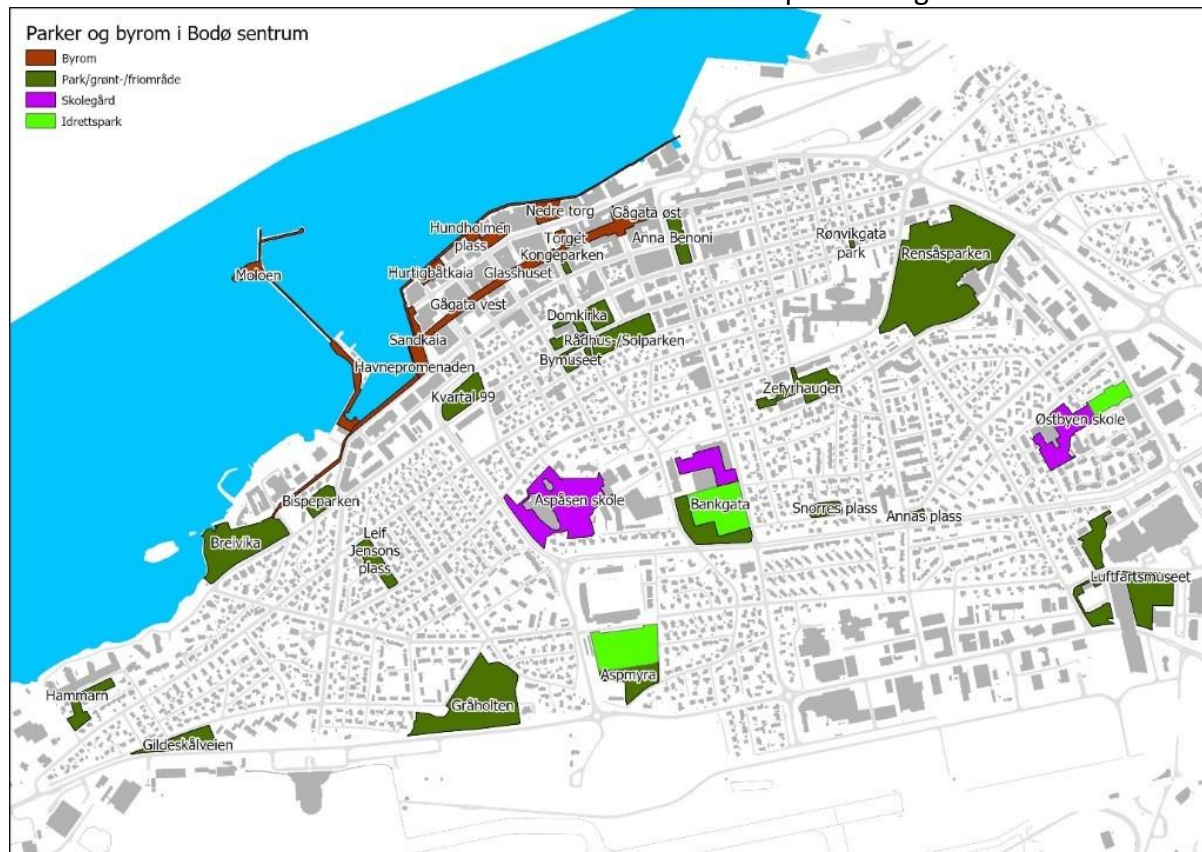
Planforslaget

Kartet nedenfor viser handlingsplanens geografiske avgrensning.



Det er tatt utgangspunkt i større parker og byrom innenfor planområdet som er eid av Bodø kommune. Det er likevel tatt med enkelte områder som er i privat eie, enten fordi de er svært viktige eller fordi de er viktige å se i sammenheng med resten av sentrum. Dette gjelder blant annet Breivika og områdene rundt Bymuseet og Bodø domkirke. Park- og byromsarealene som er med i planen er tatt med uavhengig av planstatus.

Kartet under viser en oversikt over områdene som er med i planforslaget.



Med bakgrunn i utviklingen som skjer i Bodø sentrum, er det et spesielt stort behov for en plan for parkene og byrommene i dette området. Det er behov for en plan som bidrar til å heve kvaliteten på uteoppholdsområdene i sentrum, og som beskriver prioritering og fremdriftsplan for dette arbeidet. Ved utbyggingsprosjekter til bolig i sentrum, åpner kommuneplanens arealdel for at deler av krav til uteoppholdsareal kan løses i offentlige parker og byrom. I sakene der dette er aktuelt er det behov for en plan som avklarer den fremtidige utviklingen.

Erfaringene fra dette planarbeidet vil brukes i arbeidet med parkene i de ulike bydelene i byutviklingsområdet som vil prioriteres i neste omgang.

Følgende temaer er belyst i planforslaget:

- Mål for planen og planprosessen
- Beskrivelse og mål for hvert park- og byromsområde
- Forbindelser i grønnstrukturnettverket
- Tiltaksplan og økonomiplan
- Organisering og gjennomføring av planen
- Drift av parker og byrom

Handlingsplan for parker og byrom har følgende mål:

1. *Planen skal bidra til å dekke befolkningens behov for grønne rekreasjonsområder i sentrum, og skal sikre et variert tilbud av uteoppholdsarealer og møteplasser.*
2. *Planen skal skape forutsigbarhet for fremtidig planlegging, opparbeiding, forvaltning og drift av parker og byrom.*

Handlingsplanen har ambisjoner om å være et styringsverktøy som bidrar til å sette arbeid med uteoppholdsareal og grøntområder høyt på dagsorden. De langsiktige effektene vil blant annet være større variasjon i bruk og aktivitet gjennom årstidene, flere sosiale møteplasser, sentrumsnære turløyper og at flere folk i ulike aldersgrupper tar områdene i bruk.

Ulike funksjoner i parker og byrom

Variasjonen i grønnstrukturen og uteoppholdsområdene innenfor området er stor. Områdene består av parker, idrettsområder, naturområder, torg, gågate, områder ved sjøen, aktivitetsparker og skoleområder. Flere av områdene som er med i planen defineres som friområder. Disse områdene har i større grad et naturpreg enn et parkpreg. Dette er vurdert som en viktig kvalitet. I planarbeidet er det lagt vekt på at områdene skal oppfylle ulike funksjoner og at det skal tilrettelegges for alle aldre. Dette omfatter lek, variert aktivitet, stillhet, trening, opphold, hvilesteder, uberørt natur, formidling, matproduksjon/dyrking, stier, turmål, friluftsliv og uformelle møteplasser.

I målsettingene som er beskrevet for de ulike områdene er det tatt hensyn til innspill fra medvirkningsprosessen. Dette er blant annet:

- Nyttevekster og dyrking
- Universell utforming
- Aktiviteter som volleyball, sykling og treningsmuligheter
- Hvilesteder langs gater eller populære stier
- Styrke viktige snarveier og stier i parker/friområder
- Bevare natur og muligheter for fri lek
- Værskyddmuligheter
- Grillmuligheter
- Lek

Hvordan de ulike parkene og byrommene brukes, varierer ut fra beliggenhet og størrelse. Rensåsparken er en park som tiltrekker seg folk fra hele Bodø, og ikke bare de som bor nær parken. Rådhusparken, Solparken og parken i kvartal 99 er parker i sentrum som vil besøkes av folk som besøker Bodø sentrum i tillegg til de som bor i sentrum. Disse vil ha en annen bruk enn parker som ligger i Østbyen eller Vestbyen. Dette er parker som primært brukes av de som bor i nærheten, og kan betegnes som bydelsparker.

Utformingsplaner

For Gråholten, Zefyrhaugen, Annas plass, Bankgataparken og restareal v/Bankgata idrettspark er det utarbeidet utformingsplaner. Disse planene er på prinsippkissenivå. Prinsippene er retningsgivende ved oppgradering av områdene, men detaljene kan bearbeides ved prosjektering. Se hele rapporten og eget vedlegg med skisseplanene (Utformingsplaner-kart).

Igangsetting av arbeid med forprosjekt for Nedre torg

For å kunne gjennomføre Nedre torg før 2024, vil det være nødvendig å sette i gang med å utarbeide et forprosjekt i år. Området er regulert til torg, men har lenge vært benyttet til midlertidig parkering.

Utgangspunktet for utarbeiding av forprosjektet vil være:

- Allerede utarbeidede skisseplaner («Ringene») vil vurderes mtp. gjennomførbarhet og i forhold til det som har kommet frem i denne planprosessen, spesielt sett opp mot helhetsperspektivet som planen har mål om å ivareta. Skissen kan benyttes som et utgangspunkt, men vil ikke nødvendigvis være førende for forprosjektet.
- Mål for byrommet i handlingsplanen.
- Innspill som har kommet i medvirkningsprosessen i planarbeidet.
- Utforming må ses i sammenheng med gjennomføringen av Sjøgata.

Samtidig vil det legges vekt på medvirkning i utarbeiding av forprosjektet. Alternativer for utforming vil legges frem for befolkningen midtveis i prosessen.

Organisering for å oppnå målene

Planen skal være et styringsverktøy for alle som jobber med utvikling og forvaltning av parker og byrom i kommunen. Siden mange avdelinger i kommunen arbeider med ulike problemstillinger i parker og byrom foreslås det at Byutvikling får en koordinatorfunksjon som skal ha det overordnede ansvaret for parker og byrom. Dette innebærer blant annet ansvar for at målene i planen følges opp, samt ansvaret for å koordinere arbeidet ved viktige avklaringer eller henvendelser fra publikum. Bortsett fra dette foreslås det ingen endringer i fordeling av arbeidsområdene mellom de ulike avdelingene.

Planverktøy

Handlingsplanen skal være et verktøy i planlegging både for overordnede planer og i detaljplanlegging. Planen skal legges til grunn når det skal vurderes om krav til felles uteoppholdsareal ved bygging av boliger kan løses på offentlig grunn, og kan være grunnlag for utbyggingsavtaler med private utbyggere. I planen pekes det også på områder hvor det er langt til nærmeste park eller byrom. Her er det behov for å få opprettet nye parker eller byrom. Disse behovene må tas inn i fremtidig arealplanlegging.

Tiltaksplaner 2020-2024

Det er utarbeidet to alternative tiltaksplaner, med tilhørende økonomiplaner for 2020-2024. Her foreslås det fremdrift for prosjektering og gjennomføring samt prioritering av tiltak for perioden 2020-2024. Bakgrunnen for at det er utarbeidet to alternativer er at disse viser ulike ambisjonsnivåer for de neste fire årene. Alternativ 2 har et høyere ambisjonsnivå, der gjennomføring av Nedre torg og Havnepromenaden inngår i tillegg til de andre prosjektene. Alternativ 2 gir mulighet til å ha et ekstra fokus på Bodø sentrum frem mot kulturhovedstadsåret 2024. I tillegg vil gjennomføring av flere offentlige prosjekter kunne være viktig for å bidra til å få samfunnet i gang etter koronakrisen. Nedenfor presenteres begge de alternative tiltaksplanene. Se plandokument og vedlegg for flere detaljer angående bakgrunn for kostnader.

Tiltaksplan alternativ 1:

Område	Tiltak	2020	2021	2022	2023	2024
Rønvingata park (Bypakke)	Gjennomføring	Gjennomføring				
Gråholten	Gjennomføring	Gjennomføring				
Bankgataparken	Detaljprosjektering/ gjennomføring	Gjennomføring				

Annas plass	Detaljprosjektering/ gjennomføring		Gjennom- føring			
Zefyrhaugen	Gjennomføring		Gjennom- føring			
Kongeparken	Prosjektering/ gjennomføring		Gjennom- føring			
Kulturhavna	Prosjektering/ gjennomføring	Forprosjekt		Gjennomføring		
Gågate øst/Storgata	Prosjektering/ gjennomføring	Forprosjekt		Gjennomføring		
Rensåsparken	Prosjektering/ gjennomføring		Forprosjekt	Gjennom- føring		
Bankgata idrettspark	Midlertidig tiltak		Strakstiltak		Gjennomføring prioriteres etter 2024	
Nedre torg	Midlertidig tiltak/forprosjekt		Strakstiltak			Forprosjekt
Brevika	Prosjektering			Forprosjekt		
Sentrumsterminalen	Prioriteres etter 2024	Prioriteres etter 2024				
Havnepromenaden	Prioriteres etter 2024					
Moloen	Prioriteres etter 2024					
Bispeparken	Prioriteres etter 2024					
Gildeskålveien	Prioriteres etter 2024					
Hammaren	Prioriteres etter 2024					
Hundholmen plass	Prioriteres etter 2024					

Alternativ 1 har fokus på å komme raskt i gang med tiltak som er enkle å gjennomføre og som ikke krever større utredninger. I løpet av de første årene i alternativ 1 foreslås det å gjennomføre tiltak og oppgraderinger i flere mindre parker og friområder. Dette er tiltak som kan gjennomføres uten store investeringer. Bankgataparken er samtidig en av parkene der et boligutbyggingsprosjekt, som en forutsetning for bygging, skal dekke deler av krav til uteopphold gjennom bidrag til å opparbeide parken.

Større byromsprosjekter som Gågate øst (Storgata) og Kulturhavna (Moloveien) er også tatt med sammen med Rensåsparken som lenge hatt behov for en oppgradering. I perioden foreslås det også å starte opp planlegging av områdene Nedre torg og Brevika, men her er gjennomføring planlagt etter 2024.

Økonomiplanene er grovt estimert ut fra beregninger fra lignende prosjekter i Bodø og ut fra kvadratmeterpris brukt i Trondheim kommunes byromsstrategi. Kostnadsbildet vil bli mer nøyaktig når de ulike områdene er prosjektert. Se økonomiplan og tiltaksplan i vedlegg for detaljer og bakgrunn for beregninger.

Oppsummert økonomiplan for alternativ 1:

	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Total kostnad	1 695 000	13 695 000	37 753 000	37 603 000	13 533 000	104 279 000

I alternativ 2 prioriteres gjennomføring av Nedre torg og Havnepromenaden i tillegg til områdene som er prioritert i alternativ 1. Alternativ 2 har det høyeste ambisjonsnivået, og differansen mellom alternativene er ca. 38,9 mill kr. Se tabell under.

Tiltaksplan alternativ 2:

Område (merket i grønt= alternativ 2)	Tiltak					
		2020	2021	2022	2023	2024
Rønvikgata park (Bypakke)	Gjennomføring	Gjennomføring				
Gråholten	Gjennomføring	Gjennomføring				
Bankgataparken	Detaljprosjektering/gjennomføring	Gjennomføring				
Annas plass	Detaljprosjektering/gjennomføring		Gjennomføring			
Zefyrhaugen	Gjennomføring		Gjennomføring			
Kongeparken	Prosjektering/gjennomføring		Gjennomføring			
Nedre torg (m/prosjektleder)	Prosjektering/gjennomføring	Forprosjekt		Gjennomføring		
Kulturhavna	Prosjektering/gjennomføring	Forprosjekt		Gjennomføring		
Gågate øst/Storgata (m/prosjektleder)	Prosjektering/gjennomføring	Forprosjekt		Gjennomføring		
Havnepromenaden (m/prosjektleder)	Prosjektering/gjennomføring		Forprosjekt		Gjennomføring	
Rensåsparken	Prosjektering/gjennomføring		Forprosjekt	Gjennomføring		
Bankgata idrettspark	Midlertidig tiltak		Strakstiltak		Gjennomføring prioriteres etter 2024	
Brevika	Prosjektering	Prioriteres etter 2024				
Sentrumsterminalen	Prioriteres etter 2024					
Moloen	Prioriteres etter 2024					
Bispeparken	Prioriteres etter 2024					
Gildeskålveien	Prioriteres etter 2024					
Hammaren	Prioriteres etter 2024					
Hundholmen plass	Prioriteres etter 2024					

Alternativ 2 inkluderer kostnader for en prosjektleder som skal jobbe med gjennomføring av byromsprosjektene i sentrum.

Oppsummert økonomiplan for alternativ 2:

	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Total kostnad	2 095 000	14 295 000	58 700 000	46 143 000	21 973 000	143 206 000

Mulige andre finansieringskilder for begge alternativene er søkbare midler og bidrag fra boligutbyggere gjennom utbyggingsavtaler. I noen områder kan det også være aktuelt med et samarbeid med naboer og velforeninger. Dette kan eksempelvis være bidrag gjennom

dugnadsinnsats eller tilskuddsmidler som privatpersoner eller foreninger har tilgang på. Ett av områdene vil få midler til opparbeiding av sti gjennom Bypakke Bodø.

Vedlikehold og drift

Ved prosjektering og planlegging av nye parker og byrom skal det utarbeides skjøtelsesplaner som belyser kostnader for drift og vedlikehold ved en ny opparbeiding. Ved opparbeidelse av nye områder skal entreprenør som gjennomfører arbeidet ha ansvar for drift og vedlikehold i minimum tre år etter ferdigstilling.

Planprosess

Kartlegging og befaring av alle parker og byrom ble utført senhøstes 2018. I januar 2019 ble det arrangert en fagdag for kommunens ansatte på tvers av avdelingene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kristiansand kommune deltok. Målet med fagdagen var kunnskapsbygging, og å hente erfaringer fra andre. Deler av dagen ble brukt til workshop med spørsmål som var relevante for planarbeidet.

Tidlig i prosessen, våren 2019, ble det gjennomført følgende medvirkningsmøter:

- Åpent møte
- Bodø ungdomsråd
- Møte med representanter fra råd for funksjonshemmede
- Bodø voksenopplæring
- Workshop om Gråholten

Høsten 2019 ble det lagt ut en begrenset anbudskonkurranse for utarbeidelse av skisseplaner for fem parkområder. Landskapsarkitektfirmaet SLA vant konkurransen og har utarbeidet skisseforslaget. SLA holdt en ny workshop om Gråholten i oppstarten av arbeidet, siden dette er et område som det har vært stor interesse for å gjøre noe med.

Offentlig ettersyn og høring

Plan- og miljøutvalget vedtok den 22.01.2020 å legge forslag til handlingsplan for parker og byrom til offentlig ettersyn, og å sende planforslaget på høring. Planen var ute til offentlig ettersyn og høring i perioden 1.februar til 14.mars i 2020. Det kom tolv uttalelser til planforslaget.

Det ble gjennomført følgende medvirkningsmøter i høringsperioden:

- Åpent møte. 19.02.2020
- Møte med Parkenfestivalen v/Gøran Aamodt. 24.02.2020
- Møte med kommunale råd. 12.03.2020

Oppsummering fra møtene er vedlagt saken.

Uttalelser fra naboer og enkeltpersoner går i hovedsak på forhold ved utformingsplanene for parkene. Det er ikke vurdert at dette gir grunnlag for å endre noen av de fem utformingsplanene. Planene er på skissenivå og det vil være mulig å gjøre justeringer i arbeidet med detaljprosjektering. Det er prinsippene som ligger i utformingsplanene som er det viktigste grunnlaget for videre arbeid med gjennomføring.

I møtene har det vært fokus på universell utforming, bruk gjennom årstidene, naturmangfold, hensyn til snarveier og tilrettelegging for aktiviteter for eldre. I videre arbeid med forprosjekt og gjennomføring av den enkelte park/byrom er dette elementer det må jobbes med. I møtet med Parkenfestivalen ble det tatt opp hvilke områder som er spesielt viktige for festivalen, og planer om videre utvikling. Parkenfestivalen er en viktig samarbeidspartner i arbeidet med utvikling av Rensåsparken.

Endringer etter offentlig ettersyn og høring:

Etter høring av handlingsplanen er det gjort en vurdering på hva som kreves for å få gjennomført planen. Dette er nå gjort tydelig gjennom en fremdriftsplan for 2020-2024, med to ulike alternativer med egne økonomiplaner.

Det er i tillegg gjort noen mindre endringer i planen etter høringen som følge av uttalelser. Under er en liste med oppsummering av endringene:

- Det er beskrevet hvilken medvirkningsprosess som kreves for de ulike områdene. Det er skilt på hvilke prosjekter som kan gjennomføres ved en enklere medvirkningsprosess, og på de som krever en stor og bred medvirkningsprosess.
- Universell utforming er fremhevet og det er tydeliggjort hvordan universell utforming skal inngå i arbeidet med parker og byrom.
- Bodø 2024 er fremhevet i planen, og kobling mellom prosjektet og dette planforslaget er fremhevet.
- Planen har presisert og utdypet noen tema: viktig gangakser og snarveier, vinterbruk og vinteraktivitet, ballspill og uorganisert aktivitet, arrangementer og midlertidig bruk samt kulturminner.
- Noen områdebeskrivelser er oppdatert for å bedre få frem dagens bruk av området og viktige kvaliteter.

Uttalelser ved offentlig ettersyn/høring

Fra	Uttalelse	Kommentar fra Bodø kommune
Geir Arne Balseth <i>Uttalelsen gjelder Gråholten</i>	Positiv til at grøntarealet tas vare på og tilrettelegges for aktivitet. Bekymret for at det legges opp til aktivitet som medfører økt behov for parkering langs Gildeskålveien. Veien er i dag stengt med bom for å hindre gjennomgangs-trafikk, og det er parkering forbudt. Stiller spørsmål om det er tenkt på støy fra aktiviteter utover kveldene.	Tas til orientering. Det vil ikke legges opp til at området skal nås med bil og det er ikke planlagt å legge til rette for parkering. Det legges i utgangspunktet ikke opp til aktivitet som medfører mye støy. Dersom støy blir en utfordring må tiltak vurderes.
NVE	Gir ikke uttalelse i saker der det ikke er bedt om konkret bistand i oversendelsesbrevet. Viser forøvrig til informasjon og veiledning på hjemmesidene til NVE	Tas til orientering.

Sametinget	Kan ikke se at tiltak kommer i konflikt med automatisk freda samiske kulturminner og har dermed ingen spesielle merknader til planen. Det vises forøvrig til bestemmelser i kulturminneloven.	Tas til orientering.
Avinor	På grunn av nærheten mellom lufthavn og sentrum er det mange som går og sykler mellom disse stedene. Avinor ber om at grøntarealene ved Olav V gate og Hernesveien prioriteres da disse gir et viktig førsteinntrykk for tilreisende, samt har betydning for stoltheten til dem som kommer hjem til regionen.	Handlingsplanen har fokus på grønne gater og forbindelser mellom parker og byrom. Olav V gate og Hernes-veien er sentrale gater i denne sammenhengen. Dette er tydeliggjort i planen etter høring.
Bodø Havn	<p>Bodø Havn ber om at følgende forhold tas inn i handlingsplanen og blir hensynstatt når man senere skal planlegge bruken av disse byrommene:</p> <p>Nedre Torg: Torgkaia ligger rett ut av Nedre Torg og er daglig i bruk for ulike typer skip: mindre cruiseskip, marinefartøy og andre fartøy med kortere og lengre opphold i Bodø. For å ivareta leveranser til fartøy som legges ved Torgkaia er det behov for tilstrekkelig areal på kaia samt adgang for veitransport til disse arealene. Cruiseskip har i tillegg behov for nærliggende parkeringsplasser for busser som frakter passasjerer til og fra ulike utflukter.</p> <p>Bodø Havn jobber med å legge til rette for landstrøm på 5 kaiavsnitt i Indre havn, herav Torgkaia. Arbeidet skal være ferdig i løpet av 2020 og det vil da være en strømcontainer som står på området og som skip kan koble seg til for å få landstrøm.</p> <p>Sandkaia: Det har her vært planlagt et bygg med restaurant, fiskehandel, offentlige toalett og teknisk rom for Bodø Havn. Det er dermed tilrettelagt med infrastruktur i grunnen for slik etablering.</p>	<p>Bodø Havn vil bli involvert når det gjelder planlegging av parker og byrom langs kaia/havne-promenaden.</p> <p>I gjeldende reguleringsplan for Nedre Torg er det lagt til rette for adkomst til kaia med bil. Parkering for turistbusser er dette ivare tatt gjennom reguleringsplan for Sjøgata.</p> <p>Plassering av strømcontainer krever tillatelse fra byggesak og dispensasjon fra arealformål. Det er viktig at det jobbes med plassering og utforming samt tilpasning til området rundt.</p> <p>Tas til orientering,</p>
Statens Vegvesen	Har ingen merknader til handlingsplanen.	Tas til orientering.

<p>Gråholten Aktivitetspark (GAP)</p> <p><i>Uttalelsen gjelder Gråholten</i></p>	<p>Ønsker å satse på utvikling av Gråholten Aktivitetspark med henblikk på skissene som SLA Arkitekter har lagt frem. Ønsker å skape et attraktivt nærmiljøanlegg i Vestbyen og ser store muligheter i friarealet som i dag ligger brakk, gjengrodd og ubrukelig.</p> <p>Området har mulighet til å bli et attraktivt område for folk i byen, og særlig Vestbyen som ikke har lignende grøntarealer. Området må ivaretas og videreutvikles og det er ønskelig å få på plass ulike aktivitetsapparater. Skissene fra SLA viser at med enkle grep og ved hjelp av naturen kan Gråholten bli en spennende og grønn aktivitetspark. Zipline, fellehage, gode og lune sitteplasser, stier, treningsapparater og bålplasser kan gi et levende møtested i Vestbyen. Det vises også til at arkitektenes skisser er hentet fra innspill på workshop med Gråholten aktivitetspark og kommunen.</p> <p>Innspill til skisser og videre planer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sittebenker med levegg og halvtak • signaltårn på toppen av Gråholten med utsikt og zipline. <p>Mener Gråholten må prioriteres da beboerne i Vestbyen fortjener et slikt område. Viser til at naturressursene skal brukes til å skape aktivitet samt at parken krever lite inngrep i form av byggearbeider og dermed blir rimelig. Ved klarsignal fra kommunen kan Gråholten aktivitetspark søke om midler m.m. fra ulike aktører. De har også en ressursgruppe som er villige til å arbeide dugnad for dette prosjektet.</p>	<p>Innspill og kommentarer fra Gråholten Aktivitetspark tas til orientering.</p> <p>Dette vil bli vurdert nærmere i detaljplanlegging av området. Større inngrep eller tiltak er i utgangspunktet mindre aktuelt i denne type grøntområder</p> <p>Bodø kommune ønsker å prioritere utvikling av Gråholten i samarbeid med beboere og GAP.</p>
<p>B&OI Orientering</p>	<p>B&OI Orientering bruker byrom og parker til aktiviteter som sprintorientering, stolpejakt, nattorientering samt for å gi barn og unge opplæring i bruk av kart, kompass og orienteringsporten.</p> <p>Klubben har laget skolekart over Aspåsen, Bankgata, Østbyen, sprint- og nattorienteringskart over Rensåsparken samt</p>	<p>Tas til orientering.</p> <p>Tatt inn i planen.</p>

	<p>et Stolpejakkart. Kartene brukes av klubben og av skolene. Mener orienterings-sportens bruk av området bør nevnes spesifikt.</p> <p>B&OI ønsker å få melding om endringer av skolegårder, parker og byrom slik at de ikke plutselig oppdager at kart/anlegg kan brukes til terminfestet aktivitet. Foreslåtte endring av de omtalte parker og byrom vil kreve revidering og oppdatering av klubbens kartdatabase noe som betyr ekstra utgifter. B&OI er ikke imot at byrom og parker forandres, men ønsker at ekstra-kostnader knyttet til endring av kart legges inn som en del av kostnadene når handlingsplanen realiseres.</p>	<p>Endringene som foreslås har et langsiktig perspektiv og er blant annet avhengig av bevilgninger. B&OI orientering vil bli invitert med i videre planlegging. Utarbeiding av orienteringskart er omfattet av spillemiddel-ordningen. Dette gjelder både ordinære orienteringskart og nærmiljøkart. For oppdatering av eksisterende kart er det mulig å søke tilskudd fra andre ordninger.</p>
<p>Breivika Utvikling</p> <p><i>Uttalelsen gjelder Bispeparken og Breivika (Pelle Molins plass)</i></p>	<p>Bispeparken og Breivika ligger innenfor planavgrensning for områderegulering av Utviklingsområde Vest og området skal reguleres til friområde/park.</p> <p>Som en del av planleggingen har Breivika Utvikling gjennomført et parallelloppdrag med tre ulike arkitekter. I evalueringen av parallelloppdraget er det foretatt en spørreundersøkelse blant Bodøs befolkning. Her kom det blant annet innspill på viktige kvaliteter ved området og det ble fokusert på midlertidig aktivitet. Uttalelsen bygger på innspill fra spørreundersøkelsen som har relevans for parker og byrom:</p> <p>Utvikle området som en helhet der hav og grøntareal trekkes inn i bebyggelsen. Ønske om å se Bispeparken og Breivika som et sammenhengende grøntområde. Bunkersen i Bispeparken kan brukes for å legge til rette for aktivitet i området.</p> <p>Viktige kvaliteter er natur, nærhet til havet, attraktive oppholdsplasser og mulighet for variert aktivitet.</p>	<p>Tas til orientering.</p> <p>Innspill fra spørreundersøkelsen er tas med inn i videre planlegging av området.</p>

	<p>Havnepromenaden må videreføres fra Molorota til Pelle Molins plass.</p> <p>Aktuelle aktiviteter som ønskes i området:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parsellhager, insektshotell, sansehage botanisk hage o.l. • Lekeplass, løpesti, styrketrening. • Hundepark • Bondens marked, konserter og andre arrangementer. • Havrelatert aktivitet som kajakkpadling, båtliv, dykking, seiling, windsurfing/kiting. • Sauna, sjøbad og bro til Breivikholmen. • Kunstnerisk utsmykking. <p>Flere av aktivitetene er foreslått som midlertidige tiltak.</p> <p>I uttalelsen er det lagt ved en rekke bilder som viser eksempel på ulike aktiviteter, se vedlegg.</p> <p>Det er ønskelig å se på samarbeid mellom kommersielle aktører, eks. restauranter og butikker, lag og foreninger og naboer. Eks. mellom parsellhage og restaurant eller knyttet opp mot havsport.</p> <p>Breivika Utvikling vil videreføre kvalitetene som blir vektlagt i en revidert handlingsplan, i sin planlegging av området.</p>	
<p>Ann Kathrin Eivik-Kristiansen <i>Uttalelsen omhandler Zefyrhaugen.</i></p>	<p>Viser til feil i kart som viser utformingsplan der huset hennes er borte.</p> <p>Positiv til at naturpreget på haugen skal bevares og utbedre det som allerede er. Har vokst opp på haugen og kjenner området veldig godt.</p> <p>Stiller spørsmål ved hva som menes med at haugen er lite brukt. Området, snarveien og lekeplassen blir brukt av barnehage og SFO, i stolpejakten, aking og geocaching.</p> <p>Toppen av haugen er lite brukt. Dette skyldes utbygging av blokker som har</p>	<p>Dette skyldes en feil i kartgrunnlaget og har ingen praktisk betydning.</p> <p>Tas til orientering.</p> <p>Zefyrhaugen er i bruk av mange, men området har potensial for mer bruk, eks. ved å oppgradere og tydeliggjøre snarvei</p> <p>Tas til orientering.</p>

	<p>privatisert området og redusert utsikten. Mindre bruk er også årsaken til gjengroing.</p> <p>Området har stort mangfold av markblomster. Noen av blomstene er borte, men fremdeles er det teiebær. Ved planlegging av naturlekeplass må det tas hensyn til dette. Fremmede arter må gjerne fjernes.</p> <p>Ønsker ikke at det settes opp bål plass på haugen.</p>	<p>Det er et mål å ta vare på naturmangfoldet i området, også ved nye tiltak. Bekjempelse av fremmede arter vil være aktuelt.</p> <p>Det har kommet innspill om at det ønskes tilrettelegging for bål og grilling i flere områder. Dette kan være aktuelt i Zefyrhaugen, men må vurderes nærmere.</p>
Per Eidsvik	<p>Positiv til at Bodø kommune jobber systematisk med parker og byrom. Har følgende merknader:</p> <p>Planen har ingen reell kobling mot aktører som legger til rette for fysisk aktivitet og folkehelse i Bodø. Selv om planen omhandler offentlige arealer er det viktig at aktører kan få et eierforhold til områdene. Kan ikke se at dette er ivare tatt og stiller spørsmål ved at ikke idrettsrådet, klubber, skole eller velforeninger i aktuelle områder er inkludert i prosessen. Mener medvirkningen som er gjennomført i liten grad forplikter aktørene.</p> <p>En rekke idretter er egnet for aktivitet i parker og byrom, eks. fotball og basket (minibinger), sandvolleyball, terrengløp og trening og har utviklet tilpassa anlegg. Dette kommer i liten grad frem i handlingsplanen. Den organiserte idretten burde vært invitert med tanke på å komme med forslag til aktiviteter og anlegg.</p> <p>Planen gjenspeiler i liten grad klimaet i Bodø med vintersesong fra oktober til mai. Det bør lages en egen plan for vinteraktivitet. I dag er det få muligheter i Bodø som er tilrettelagt for aktivitet i et ustabil vinterklima. Barn og unge må kunne bruke nærmiljøet sitt til aktivitet om vinteren, og anlegg må kunne benyttes ved lite snø og ustabil vær. Eks. helårsanlegg</p>	<p>Tas til orientering.</p> <p>Alle skoler og organisasjoner har fått invitasjon til workshop/ møter samt fått planen på høring. Det vil jobbes mer med medvirkning i detaljplanlegging av de ulike områdene. Her vil skoler, lag, foreninger, naboer, osv. være viktig. Planen er justert slik at dette går tydeligere frem.</p> <p>Det er aktuelt å tilrettelegge for bruk til egenorganisert aktivitet, eks. ulike typer ballspill i flere parker og byrom. Dette er nå presisert bedre i planen.</p> <p>Tilrettelegging for vinteraktivitet har vært fokus i planarbeidet. I planlegging av isbane i kvartal 99 har blant annet mulighet for drift i ustabil klima vært viktig. Planen er justert med et</p>

	<p>som hoppporten har utviklet som kan brukes hele året. Mange av de nye lekeapparatene fungerer ikke vinterstid.</p> <p>Gråholten bør vurderes nærmere i tilknytning til planer for ny by – ny flyplass.</p> <p>Positiv til at utbyggere/næring kan være økonomiske bidragsytere. Stiller spørsmål ved at det i grunnlagsdokument fra konsulent er henvist til en bestemt leverandør av utemøbler. Viktig at lokale leverandører får en sjanse.</p> <p>Anbefaler at planen bearbeides videre i sammen med potensielle samarbeidspartnere eller fungerer som en ideskisse for detaljplaner for de enkelte områdene.</p>	<p>leget avsnitt om tilrettelegging for vinteraktivitet under kapittelet «Kvaliteter og funksjoner i parker og byrom».</p> <p>Dette er et tema vi jobber med i denne planen samt i andre plan-prosesser¹.</p> <p>Bodø kommune følger gjeldende regelverk for offentlige anskaffelser.</p> <p>Handlingsplanen skal gi føringer for utvikling av parker og byrom på et overordnet nivå.</p>
<p>Nordland Fylkeskommune</p>	<p>Positiv til at det utvikles en strategi for ivaretagelse av parker og byrom i Bodø. Dette vil bidra til å videreutvikle og opprettholde steder og møteplasser av god kvalitet, i tråd med fylkesplanens mål og retningslinjer for by- og tettstedsutvikling i Nordland.</p> <p>Kulturminner</p> <p>Positiv til at formidling av kulturhistorien i bylandskapet er påpekt som et viktig element. Flere områder har fysiske kulturminner som må vurderes nærmere når arbeid med områdene starter opp. I noen områder må fylkeskommunen som regional kulturminnemyndighet involveres i planlegging. Områdene rundt Bodø domkirke og Nordlandsmuseet er fredet. Her må tiltak utover ordinært vedlikehold godkjennes av fylkeskommunen. Videre ligger flere av områdene (Rådhusparken og Solparken, Gågata øst og vest, Torget, Kongeparken, Glasshuset, deler av Havnepromenaden, Nedre torg, Hundholmen plass og Hurtigbåtkaia). innenfor NB!-område «Bodø sentrum». Dette er et register av</p>	<p>Tas til orientering.</p> <p>Under kapittel om kulturminner og kulturmiljø er det tatt inn informasjon om freda kulturminner samt NB!-område «Bodø sentrum».</p>

	<p>områder som inneholder kulturmiljøer i byer og tettsteder med nasjonal interesse. For NB!-områdene er det utgitt en bystrategi av Riksantikvaren. Denne legger noen føringer for forvaltning av områdene.</p> <p>Tilgang og tilgjengelighet til naturpregete områder i nærmiljøet har betydning for folks helse og trivsel og kan invitere til mer fysisk aktivitet og stimulere til sosial kontakt gjennom å skape møteplasser.</p> <p>Kommunen bør planlegge og avsette grøntareal som binder sammen Ny by med eksisterende sentrum.</p>	<p>Tas til orientering.</p> <p>Dette er et tema vi jobber med i denne planen samt i andre plan-prosesser.</p>
--	---	---

Vurderinger

Planen gir en tydelig retning på utviklingen av parker og byrom i Bodø sentrum. Sentrum er under utbygging, og derfor er det svært viktig at kommunen har oppdaterte planer og en plan som har et helhetlig blikk på dagens behov, og som legger føringer for fremtidig utvikling. Planen skal være et hjelpemiddel i plansaker og et hjelpemiddel for prioritering av ulike tiltak i områdene. Planen gir et godt fundament for forhandlinger om utbyggingsavtaler.

Universell utforming

Etter høringen er det enkelte temaer som er utdypet i planen. Dette gjelder bl.a. føringer for universell utforming ved opparbeiding av parker og byrom. For parker og byrom i Bodø sentrum er universell utforming særdeles viktig. Omgivelsene skal utformes slik at det tas hensyn til variasjonen i funksjonsevne hos innbyggerne, inkludert personer med nedsatt funksjonsevne. I tillegg til fysisk tilgjengelighet, omfatter dette også funksjonalitet av møbler, utstyr, lekeapparater og andre aktivitets- og treningselementer. Der universell utforming av ulike årsaker ikke kan oppnås, vil kompenserende tiltak kunne bidra til å øke tilgjengelighet og brukervennlighet.

Ulike temaer som er utdypet i planen etter høring

Vinterbruk og vinteraktivitet, ballspill og uorganisert aktivitet, kulturminner arrangementer og midlertidig bruk er temaer som har blitt utdypet som følge av uttalelser. Det er utarbeidet et nytt kart som viser viktige snarveier som går gjennom flere av park- og byromsområdene. Sentrum tilbyr et stort nett av gangakser, og dette er fremhevet.

Medvirkning

Det er kommet merknader når det gjelder involvering av befolkningen med ønske om å bli involvert i større grad. Det er mange grupper av befolkningen som har interesse i disse områdene, og det er ikke nødvendigvis alle som er nådd gjennom dette planarbeidet. Denne planen skal gi føringer for utvikling av parker og byrom på et overordnet nivå. Ved prosjektering av områdene vil det være behov for ny medvirkning der man inviterer befolkningen og interessegrupper med i planleggingen. Hvilke områder som krever en bred medvirkningsprosess og hvilke områder som krever en enklere medvirkningsprosess er presisert under kap. 5 i planforslaget.

Tiltaksplan

Det har skjedd mye i Bodø sentrum de siste årene, og spesielt ser man at de nye byrommene ved Stormen er attraktive og populære. Bodø har en unik natur og spesielt koblingen mot havet og kystlinja har stort potensiale. Oppbygning av Havnepromenaden og byrommene langs denne vil være et løft som vil bety mye for Bodø sentrum og befolkningen. Ved å prioritere oppgradering av Nedre torg og Havnepromenaden vil man skape en større sammenheng mellom de ulike områdene av Bodø sentrum, og en tettere kobling mellom sentrum og havet. I tillegg vil man kunne tilby en helt unik nærturløype med varierte kvaliteter. I Bodø ser man allerede at Moloen er en av de mest besøkte turområdene, og det viser hvor viktig koblingen til havet er for befolkningen. I medvirkningsprosessene er det lagt vekt på at hav og vann er en viktig kvalitet, og at sentrumsnære turløyper er viktig for mange i Bodø. Det vil i tillegg være en stor fordel å planlegge og å gjennomføre disse områdene (Nedre torg og Havnepromenaden) parallelt.

I den skisserte fremdriftsplanen for alternativ 2 er forprosjektene for byrommene Nedre Torg og Havnepromenaden gitt en fremdrift på to år. Det gir tid til å gjennomføre en bred medvirkning, og få en god kan kobling mot kulturhovedstadprosjektet Bodø2024. Samskaping er en sentral del av Bodø2024 og gjennomføring av spennende prosjekter sammen med befolkningen er være en viktig del av dette. Gjennomføring av disse forprosjektene er en unik anledning til å jobbe med innhold i parker og byrom på en ny måte. Et viktig aspekt for denne planen, og for Bodø 2024 er å skape en levende by. For å lykkes med dette krever det at befolkningen selv tar del i utformingen og bruken av områdene.

Det anbefales derfor å gjennomføre tiltaksplanen med høyest ambisjonsnivå, alternativ 2. Her prioriteres de to sentrale byrommene Havnepromenaden og Nedre Torg i perioden 2020-2024, i tillegg til områdene som prioriteres i alternativ 1.

Virkninger

Gjennomføring av planen kan bidra til å oppnå viktige klimamål. Tilrettelegging for snarveier gjennom parkene kan bidra til at flere velger å gå i stedet for å bruke personbil. Mange snarveier tilbyr kortere reisevei enn ved bruk av motoriserte transportmidler, og tilbyr i tillegg attraktive gåturer i grønne omgivelser. Det kan bidra til både reduserte klimagassutslipp og bedre folkehelse. For å skape en bærekraftig by er det lagt vekt på å ivareta det biologiske mangfoldet i de grønne lungene i sentrumsområdet. Det er også lagt vekt på at de grønne områdene er en viktig del av overvannshåndteringen. Ved ny opparbeiding skal systemer for fordrøyning alltid vurderes. Dette kan bidra til at områder som er utsatt for oppsamling av overvann blir mer tilpasningsdyktige til et mildere og våtere klima i fremtiden.

Gjennomføring av planen vil skape attraktive og grønne sosiale møteplasser i sentrum og i bydelene. Dette vil bidra til møter mellom mennesker i ulike grupper av befolkningen, noe som er viktig for et bysamfunn. Offentlige sosiale møteplasser er også et viktig folkehelseiltak. Parkene er gratis for alle å ta i bruk og tilbyr gode muligheter for både opphold og uorganisert aktivitet. Planen vil på sikt bidra til at det vil være mer attraktivt for befolkningen å oppholde seg utendørs gjennom flere årstider. Dette gir en stor helsegevinst for både den fysiske og psykiske helsen til befolkningen. Nærheten til områder som fremstår som uberørt natur kan også være helsefremmende. Siden sentrum er under stor utbygging er det potensielt en stor befolkning som vil kunne få nytte av tiltakene i årene fremover.

Planen vil bidra til en mer målrettet utvikling av parker og byrom, og vil på sikt øke attraktiviteten til Bodø sentrum. Planen vil skape mer forutsigbarhet for gjennomføring av private planer ved hjelp av utbyggingsavtaler.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

I høringsforslaget var det foreslått en fast sum til oppgradering av parker og byrom for hvert år. Da ville man i tillegg vært avhengig av enkeltbevilgninger til alle større prosjekter som for eksempel Kulturhavna og Rensåsparken. I vedlagte forslag til handlingsplan er tiltaksdelen gjort mer detaljert, og det er gjort grove kostnadsberegninger for gjennomføring av tiltakene som er prioritert frem til 2024. Dette gir en større forutsigbarhet når det gjelder gjennomføring av planen.

Kostnaden for opparbeiding av parker og byrom, beskrevet i tiltaksplan alternativ 2, gir en kostnad for Bodø kommune på 143,2 mill kr over en periode på 4,5 år. Kostnaden ved å velge alternativ 1 er 104,3 mill kr. I en usikker økonomisk situasjon for kommunen og samfunnet, anbefaler Rådmannen at gjennomføring av tiltak innarbeides i økonomiplanen.

Det legges opp til revidering av tiltaksplanen annethvert år. Det gjør det mulig å endre på prioriteringene. Det kan for eksempel komme boligprosjekter i sentrum, hvor deler av krav til uteoppholdsareal skal løses på offentlig grunn, som gjør at andre parker/byrom bør prioriteres fremfor andre. Dette må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Det er en del usikkerhet knyttet til bidrag fra utbyggere og til når disse bidragene vil komme. Av denne grunn er ikke disse bidragene estimert. Det regnes som sannsynlig at investeringskostnadene for kommunen kan bli lavere enn det som er estimert i økonomiplanen, ved at man får tilgang til søkbare midler og det kommer inn bidrag fra utbyggere.

Konklusjon og anbefaling

Handlingsplanen gir overordnede føringer for utviklingen av parker og byrom i Bodø sentrum. Planen gir en forutsigbarhet for videre planlegging av Bodø sentrum og for opparbeiding av offentlige parker og byrom.

Med tiltaksplan alternativ 2 angis en tydelig retning for utviklingen i perioden 2020-2024. Planen har samtidig en fleksibilitet ved at tiltaksplanen skal revideres annethvert år. Planen gir kommunen et nødvendig verktøy i planprosesser der boligutbyggernes krav til felles uteoppholdsareal løses på offentlig grunn. Rådmannen anbefaler at det settes av midler til forprosjekt for Nedre torg og Havnepromenaden og at dette innarbeides i tertial.

Rådmannen anbefaler at handlingsplanen vedtas. Rådmannen anbefaler videre at ambisjonsnivået på tiltak innarbeides i økonomiplanen.

Saksbehandler: Susanne Dale Jomås

Trykte vedlegg:

- 1 Handlingsplan for parker og byrom i Bodø sentrum 2020-2030 - 28.4.2020
- 2 Tiltaksplan og økonomiplan- begge alternativer
- 3 Oppsummering av uttalelser med kommentarer
- 4 Oppsummering av møter i høringsperioden
- 5 Kart- utformingsplaner, SLA
- 6 Utformingsplaner for fem parker i Bodø - rapport, SLA
- 7 Oversiktsplan - Rensåsparken



Utrykte vedlegg: <https://bodo.kommune.no/dokumenter-til-politisk-behandling/category2666.html>

Medvirkningsrapport 2019

Alle uttalelser til planforslaget

Bærekraftsmål

	Gjennomføring av planen vil øke kvaliteten på uteområdene i Bodø sentrum. God tilgang til offentlige uteområder med høy kvalitet vil være positivt for befolkningen. Det kan bidra til bedre fysisk og psykisk helse, og kan virke forebyggende for mange type sykdommer. Attraktive parker og byrom gir folk i alle aldersgrupper en mulighet til å møtes utendørs. Sosiale møteplasser kan motvirke ensomhet og forebygge psykiske lidelser. Trafikksikre snarveier utenfor trafikkerte veier kan også medvirke til å redusere risiko for trafikkuhell og påfølgende helseskade.
	Økonomisk vekst er viktig for aktørene og virksomhetene i Bodø sentrum. Det er mange som har sin arbeidsplass i Bodø sentrum. Det å tiltrekke seg flere folk til sentrum kan være med på å skape økonomisk vekst. Det kan også bidra til å gi byen mer oppmerksomhet og et bedre omdømme.
	Tilrettelegging for variert aktivitet i offentlige områder gir like muligheter for alle, uavhengig av inntekt og formue. Med økende forskjeller i samfunnet er dette viktig. Barn og ungdom som har mindre muligheter enn andre til å drive med organisert idrett eller aktiviteter kan benytte seg av de offentlige områdene. Med en økende eldre befolkning er det også viktig med møteplasser som kan benyttes uavhengig av inntekt og formue. Tilgang til parker og byrom gir alle like muligheter for bruk. Møter mellom ulike grupper av befolkningen kan bidra til å redusere fordommer, og skape mer stabile samfunn.
	Urbanisering kan bringe med seg innovasjon og større effektivitet som igjen skaper økonomisk vekst. Samtidig fører den raske urbaniseringen til at mange kjemper om de samme ressursene. I en stadig tettere by har parker og byrom en viktig funksjon. Planen legger opp til at parker og byrom skal bevares og utvikles for å komme befolkningen og besøkende til gode. For å skape en bærekraftig by er det viktig å redusere trafikk og luftforurensning. Parker og byrom tilbyr rolige områder hvor man er skjermet for trafikk og støy. Mange parker utgjør snarveier som gjør det mer attraktivt å gå fremfor å kjøre bil. Det bygges mange boliger i Bodø sentrum, og

	satsing på uteområder som er innen rekkevidde vil gi økt bokvalitet. Mulighet for å bo tettere, og samtidig ha mulighet til å oppholde seg i naturen, gå tur og kanskje ta del i en urban hage vil være viktig fremover.
 <p>13 STOPPE KLIMAENDRINGENE</p>	Tilgang til gode uteoppholdsareal og opplevelser i nærområdet bidrar til å redusere transportbehovet. Sammen med attraktive snarveier som gir gående og syklende kortere reisevei bidrar det til økt sannsynlighet for at flere velger å gå eller benytte sykkel. Dette er et middel for å redusere klimagassutslipp. Det er særlig på de korte reisene at det er potensiale for å få flere til å gå eller å sykle. I planområdet er det mange viktige målpunkter; arbeidsplasser, idrettsområder og skoler. I tillegg er det en voksende befolkning i Bodø sentrum. Det samlede potensiale for høyere andel av miljøvennlige reiser totalt i kommunen er dermed stort ved å prioritere snarveiene i området.
 <p>15 LIV PÅ LAND</p>	I planen er det lagt vekt på naturmangfold. Områder som har naturpreg skal bevares, både på grunn av det biologiske mangfoldet, men også fordi det er viktig å tilby befolkningen nærhet til områder som bærer preg av å være urørt. Dette gir også en større variasjon i tilbudet av uteoppholdsarealer. Samtidig er det lagt vekt på grønne korridorer, noe som er viktig for å opprettholde og styrke det naturmangfoldet i en ellers tettbygd by.

Rett utskrift: Berit Skaug